

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Střední Čechy

Inspekční zpráva

Základní škola Kostelní Lhota, okres Nymburk

Kostelní Lhota 5, 289 12 Sadská

Identifikátor školy: 600 050 904

Zřizovatel: Obec Kostelní Lhota 82, 289 12 Sadská

Školský úřad Nymburk, Komenského 1254, 288 01 Nymburk

Termín konání orientační inspekce: 11., 12. a 13. duben 2000

Čj.	035 138/00-2084
Signatura	oc6bt106

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

I. stupeň - matematika, český jazyk, anglický jazyk, tělesná výchova, hudební výchova

Časová dotace ve sledovaných vyučovacích předmětech odpovídala schválenému učebnímu plánu. Členění učiva do jednotlivých ročníků bylo v souladu s učebními osnovami schváleného vzdělávacího programu Základní škola. Ve výuce je žáky využíváno nabídky nepovinného předmětu pohybové a sportovní aktivity. Stanovené cíle výuky odpovídaly aktuálnímu složení třídy a standardu učiva, respektovaly zásadu soustavnosti a spojení teorie s praxí. Perspektivní a bezprostřední příprava pedagogů je v souladu s filosofií vzdělávacího programu.

Plánování a příprava výuky vzhledem ke vzdělávacímu programu a podmínkám výuky byla velmi dobrá.

Personálně byla výuka zajištěna dvěma odborně a pedagogicky způsobilými vyučujícími s dlouholetou pedagogickou praxí a jednou vyučující bez odborné a pedagogické způsobilosti s krátkou pedagogickou praxí. Délka pedagogické praxe, odborná a pedagogická nezpůsobilost neovlivnily kvalitu výuky. Dlouholetá pedagogická praxe a zkušenost vyučujících se projevila v odborné a pedagogické profesionalitě, v tvůrčím, iniciativním a otevřeném přístupu k pedagogické práci. Odborná a pedagogická nezpůsobilost jedné vyučující je plně kompenzována jejím pedagogickým talentem, záměrem a snahou o vysokoškolské studium, odpovědným a kreativním přístupem ke vzdělávání a výchově žáků, průnikem individuálního vzdělávání učitelky do výuky, a tím i pozitivním ovlivňováním kvality práce školy jako celku.

Výukové prostory, školní zahrada a umístění budovy školy vytvářejí předpoklady k uplatňování psychohygienických zásad, umožňují přirozenou i záměrně realizovanou relaxaci žáků. Učebny jsou vybaveny vhodným žákovským a úložným nábytkem. Prostředí učeben a ostatních prostor školy je didakticky a esteticky podnětné. Učební pomůcky jsou inovovány vzhledem k finančním podmínkám školy v omezené míře, stávající byly ve výuce účelně použity. Škola má dostatek učebních textů a učebnic, které byly v průběhu výuky efektivně využívány. Iniciativa a členství školy v Asociaci sportu pro všechny vytvářejí možnosti zkvalitňování vybavení tělocvičny, která svým velmi dobrým vybavením umožňuje efektivní výuku tělesné výchovy. Školní hřiště je postupně pro podmínky výuky tělesné výchovy upravováno. Rezervy jsou ve vybavení školy zejména počítačovou a didaktickou technikou.

Na podmínky vzdělávání malotřídní školy má výrazný vliv sociodemografický vývoj obce, související s počtem zejména místních dětí plnicích povinnou školní docházkou. V tomto směru se jedná nejen o problematiku z ekonomického hlediska, ale i z hlediska vytváření pocitu náležitosti a identity dětí ke svému rodišti, formování psychosociálních kompetencí žáků mladšího školního věku, pro které vytváří malotřídní klima školy i inspekcí zjištěná odborná kvalita vzdělávání nezastupitelné místo.

Personální, materiální a psychohygienické podmínky výuky byly na velmi dobré úrovni, kvalita zejména materiálně-technických podmínek je finančně ovlivňována sociodemografickým vývojem v obci.

Struktura sledovaných vyučovacích hodin odpovídala charakteru malotřídní školy. Byla charakteristická jasnou, přiměřenou a systematickou organizací metod a forem práce odpovídajících možnostem a věku žáků. Cíle výuky byly stanoveny a míra jejich naplnění motivujícím způsobem v závěru hodin vyhodnocena, a to vzhledem k žákům v obecné

i individuální rovině. Výběr učiva, metod a forem práce byl logicky provázán, vytvářel prostor pro individuální samostatnou práci, práci ve skupině či frontálně řízenou ústní či písemnou práci, diferencovaně respektoval schopnosti žáků a individuální tempo práce. Účelně byly využity učební pomůcky, učební texty a audiotechnika, respektovány byly didaktické zásady, vyučovací čas, aktivita a iniciativa žáků. Vyučující umožnili žákům alternativní postup při řešení úkolů, vedli žáky k aplikaci učiva, k řešení problémově zadaných úkolů. Kladem bylo účinné vyhodnocení a aplikace domácího úkolu v anglickém jazyce, procvičování učiva formou hry v českém jazyce a matematice. V hudební výchově byla pozornost věnována průpravným dechovým, hlasovým, intonačním a rytmickým cvičením, poslechovým aktivitám, hudební teorii, v menší míře byl prostor věnován pěveckým a instrumentálním aktivitám. Vysoce efektivní byla organizace výuky tělesné výchovy, včetně důrazu na bezpečnostní zásady a uvědomění významu sociálních vztahů (zdravá soutěživost). Písemnosti žáků jsou pravidelně kontrolovány a hodnoceny. Jejich formální a obsahová úroveň je velmi dobrá.

Účelnost a vhodnost organizace výuky, použitých forem a metod práce měly nadprůměrnou úroveň.

Vnější motivace prolínala celou výukou formou motivačních výzev, aktualizací učiva, využíváním zkušeností žáků, uplatňováním mezipředmětových vztahů, formou hry a soutěží, pohybovou činností žáků. Zdařilá byla zejména motivace žáků k poslechu hudby Bedřicha Smetany a ke kultivaci života obecně. Výsledky učení byly v průběhu výuky vyhodnocovány, postupy učení byly vyučujícími pozitivně korigovány, žáci byli upozorňováni na klíčová úskalí v učivu. V průběhu výuky byla žákům poskytována účinná zpětná vazba a pomoc učitele. Žáci byli vedeni k samostatnosti, sebekontrolě a kontrole spolužáka, k hodnocení. Citlivě byly respektovány individuální dispozice žáků, oceňována byla zejména snaha a pokrok. Převažující bylo pozitivní hodnocení žáků vyučujícími, nedostatky byly formulovány motivujícím způsobem. Smysluplná práce s chybou byla zaznamenána ve všech předmětech, i výchovných. V záznamnicích a žákovských knížkách jsou žáci hodnoceni známkami v dostatečné míře, v průběhu vyučování jsou hojně hodnoceni slovně. Dominuje klasifikace pozitivní, avšak s přiměřenou náročností vzhledem ke schopnostem žáků. Standardizované prověrky učiva jsou zadávány a slouží zejména ke klasifikaci žáků.

Účinnost motivace a hodnocení žáků ve vyučovacím procesu byla na velmi dobré úrovni.

Verbální a neverbální komunikace učitelů je na velmi dobré úrovni, vytváří předpoklady k respektování pravidel vzájemné komunikace se žáky a mezi žáky navzájem. Atmosféra školy a mezilidských vztahů je motivována deklarováním „Žákovským desaterem“. V rámci cizojazyčně vedené výuky byla cíleně rozvíjena komunikativní dovednost žáků v anglickém jazyce s důrazem na rozvoj slovní zásoby. V tělesné výchově žáci spontánně vyjadřovali své zaujetí sportovními činnostmi, v hudební výchově vlastní zájmy a zkušenosti s hudbou. V jednotlivých vyučovacích předmětech byla s porozuměním uplatňována odborná terminologie. Vyučující pozitivně ovlivňovali psychosociální podmínky výuky, charakteristická byla atmosféra důvěry a spolupráce. Žáci byli ve výuce aktivní, pracovali s zájmem a snahou o spoluúčast na výuce, zřejmá byly vnitřní motivace žáků k učení.

Úroveň spolupráce a komunikace mezi žáky navzájem a mezi žáky a pedagogy byla na velmi dobré úrovni.

Hodnocení kvality vzdělávání

Výuka ve sledovaných vyučovacích předmětech a hodinách byla celkově na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Koncepční činnost se odvíjí adekvátním způsobem od podmínek a prostředí školy, charakteru malotřídní školy. Ústně a prostřednictvím fakultativní dokumentace deklarovaná koncepční činnost zahrnuje záměry zejména v oblasti personální, materiálně-technické, v oblasti organizování a účasti školy v mimoškolních akcích. „*Hlavní úkoly plánu práce školy 1999/2000*“ vycházejí z koncepčních záměrů, které jsou reálně stanoveny a odpovídají aktuálním potřebám a zájmům školy. Na stanovení jednotlivých cílů se podíleli všichni pracovníci školy. Plánování má konkrétní podobu se stanovením časových termínů a odpovědnosti. Roční plán je pravidelně v závěru školního roku vyhodnocován. Formou písemného plánu je koncipována i činnost školní družiny. Obsahové a formální zpracování a jeho průběžná realizace jsou na velmi dobré úrovni.

Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola a schváleného učebního plánu čj. 16 847/96-2, včetně úprav a doplňků čj. 25 018/98-22. Vzdělávacím programem doporučené časově tematické plány učiva nejsou vyučujícími zpracovány. Obsah učiva je koordinován a plánován prostřednictvím učebnic a učebních osnov schváleného vzdělávacího programu. Kontinuita výuky cizího jazyka je zajištěna písemnou dohodou o spolupráci se spádovými školami. V tomto školním roce je vzhledem k počtu žáků ve 4. a 5. ročníku (9 žáků) neefektivně organizována ročníková výuka. V průběhu inspekce byly zjištěny dílčí nedostatky v plánování výuky prvouky ve 2. ročníku, přírodovědy v 5. ročníku a v organizaci vyučování v 1. ročníku, kde byly 2 hodiny týdně (český jazyk a matematika) v průběhu dopoledního vyučování organizovány formou školní družiny. Tyto organizační nedostatky byly v průběhu inspekce odstraněny. Kladem je pružná a kvalitní organizace výuky v době suplování (i v době inspekce).

Systém a organizace malotřídní školy umožňuje účinné řízení školy a je ředitelkou účelně využíván. Kompetence pracovníků jsou vymezeny a vycházejí i z jejich vlastního iniciativního přístupu k práci. Úvazek ředitelky školy činí 18 hodin přímé vyučovací povinnosti, tj. o 5 hodin více, než ukládá nařízení vlády č. 68/1997 Sb. Dílčí nepřesnosti byly zjištěny v přidělení úvazku přímé vyučovací povinnosti vyučujícího v 1. třídě vzhledem k organizaci výuky a školní družiny v průběhu dopoledního vyučování.

Dokumentace školy upravující organizaci výchovně-vzdělávací činnosti:

- rozvrh hodin je veden - dílčí organizační nedostatky byly projednány
- řád tělocvičny a školní zahrady - v průběhu inspekce byl schválen
- řád školní družiny je veden - má formální administrativní nedostatky
- Vnitřní řád školy pro žáky - má formální administrativní a obsahové nedostatky (kvalita zpracování vzhledem k právním předpisům a metodickým pokynům).

Pracovníci školy a žáci mají přístup k potřebným informacím. Vnitřní informační systém školy je na velmi dobré úrovni.

Informování zákonných zástupců probíhá prostřednictvím písemných sdělení, formou tradičních třídních schůzek a možnou účastí rodičů ve výuce. Na veřejnosti se škola prezentuje organizováním kulturních a sportovních akcí a občasným vydáváním dětského časopisu Kapsa. O aktivitách a životě školy vypovídá kvalitně vedená Kronika školy, včetně fotodokumentace.

Výroční zpráva za školní rok 1998/1999 předkládá vypovídajícím způsobem informace o činnosti školy. Zpracování je na dobré úrovni. Dle čl. 4 metodického pokynu MŠMT ČR čj. 21 366/95-20 neobsahuje informace o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků školy.

Systém řízení je založen na participaci pracovníků školy, vzájemná komunikace má charakter velmi dobrých mezilidských vztahů, včetně patřičné profesionální úrovně. Operativní řízení vychází z plánu školy a kontroly jednotlivých oblastí. Řízení je funkční a účinné. Ke zlepšování práce školy je využívána odbornost výuky (např. tělesná výchova), nápaditost (praktické činnosti, výtvarná výchova) a další vzdělávání pracovníků školy (cizí jazyky, výchovné předměty). Vyučující bez odborné a pedagogické způsobilosti je zajištěna pomoc formou ukázkových hospitací, kontrolních hospitací ředitelky školy, včetně metodického rozboru. Vybavení učitelské knihovny umožňuje sebevzdělávání, rezervy jsou v absenci odběru odborných časopisů.

Kritéria pro hodnocení pracovníků školy jsou známa a podklady pro stanovení nenárokových složek platu jsou ředitelkou školy evidována.

Pojetí kontrolní činnosti ředitelky školy má zejména motivační a koordinační charakter. Hospitační činnost je písemně zdokladována a je funkční. Dílčí nedostatky byly zjištěny v kontrole vedení povinné dokumentace školy (třídní výkazy - evidence změn ve stavu žactva, katalogové listy - opatření ke klasifikaci žáků 1. ročníku základní školy v I. pololetí čj. 10 868/95-22, třídní knihy - prokazatelné seznámení žáků s bezpečností na školních akcích). Úroveň výsledků učení žáků je dílčím způsobem zjišťována formou standardizovaných prověrek učiva.

Kvalita, rozsah a účelnost plánování vzhledem k velikosti a podmínkám školy, kvalita a funkčnost uspořádání školy a informačních systémů, systém, rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků, systém, rozsah a účinnost kontrolních mechanismů jsou na velmi dobré úrovni. Rezervy jsou ve větší spolupráci s rodičovskou veřejností a sebezposouzení kvality, činnosti a výsledků školy k veřejné prezentaci a prevenci odchodu žáků do okolních spádových úplných škol.

Celkově je kvalita řídicí činnosti na velmi dobré úrovni.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Informace o škole

Ke dni inspekce školu navštěvovalo celkem 21 žáků ve dvou třídách (I. a III. ročník, II., IV. a V. ročník). U žádného ze žáků nebyla diagnostikována specifická porucha učení. Při škole je zřízeno 1 oddělení školní družiny s 19 žáky, poskytující služby v ranních a odpoledních hodinách.

Nejčastější jsou změny ve stavu žactva na začátku II. a V. ročníku. Důvodem je převážně přechod na plně organizovanou základní školu v okolí. Objektívni analýzu důvodů změn ve stavu žactva škola nezpracovává. Dle sdělení ředitelky školy jde o osobní důvody zákonných zástupců žáků.

Ze dne 5. května 1999 má škola udělenou výjimku MŠMT ČR čj. 16 393/99-22 z počtu žáků na dobu 1 roku. Ke dni 3. února 2000 zažádal zřizovatel o udělení výjimky z počtu žáků na školní rok 2000/2001. Zároveň se zavazuje ke spolupráci při financování školy. V současné době je spolupráce školy a zřizovatele na velmi dobré úrovni.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol čj. 53/98 ke dni 1. 10. 1998
- Statistický výkaz o ZŠ k 30. 9. 1999
- Třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy
- Záznam o nepovinném předmětu Pohybová výchova
- Vnitřní řád školy pro žáky
- Desatero pro žáky
- rozvrhy hodin
- záznamy z pedagogických rad
- kniha úrazů
- Rozhodnutí ředitelky školy o odkladu školní docházky
- protokol o kontrole Školského úřadu Nymburk ze dne 8. 11. 1999
- evidence titulů učitelské knihovny
- podkladová inspekční dokumentace
- Výroční zpráva školy za školní rok 1998/99
- písemnosti žáků, prověrky učiva
- záznamníky a žakovské knížky žáků
- hospitační záznamy ředitelky školy
- Hlavní úkoly plánu práce školy na školní rok 1999/2000
- Plán školní družiny na školní rok 1999/2000
- Školní kronika s fotodokumentací
- Dětský časopis Kapsa
- podklady nenárokových složek platu zaměstnanců školy

ZÁVĚR

Hodnocení podmínek vzdělávání:

- *personální podmínky pozitivně ovlivňují kvalitu výuky, stávající situace je koncepčně ve stavu perspektivního řešení. Materiálně technické podmínky mají rezervy v oblasti vybavení školy počítačovou a didaktickou technikou, odbornými časopisy.*

Podmínky vzdělávání jsou na velmi dobré úrovni, jsou efektivně využívány.

Hodnocení kvality vzdělávání

- *ve sledovaných vyučovacích předmětech a vyučovacích hodinách byla výuka vzhledem k podmínkám školy nadprůměrná.*

Hodnocení kvality řízení školy:

- *Oblast plánování je na velmi dobré úrovni, zjištěné dílčí nedostatky v realizaci učebního plánu vyplývající z náročné organizace výuky, provozu školní družiny a výdejny obědů byly v průběhu inspekce řešeny.*
- *Oblast organizování je na velmi dobré úrovni, řízení je účinné, dílčí nedostatky jsou ve spolupráci s rodičovskou veřejností ve smyslu pedagogické osvěty.*
- *Oblast vedení a motivování pracovníků je na velmi dobré úrovni, personální oblast je vzhledem k potřebnému optimálnímu organizačnímu a efektivnímu využití pracovníků školy koncepčně řešena.*
- *Oblast kontrolní činnosti je vzhledem k podmínkám a přímé vyučovací povinnosti ředitelky školy (5 přesčasových hodin) účinná, drobné nedostatky byly zjištěny v kontrole vedení dokumentace školy.*

Celkově byla úroveň školy ve sledovaných oblastech velmi dobrá.

Pro výkon inspekční činnosti byly vytvořeny velmi dobré podmínky.

V průběhu inspekce nebyly zjištěny nedostatky v efektivnosti využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

Doporučení škole:

- zefektivnit organizaci rozvrhu hodin vzhledem k personálním možnostem (výše úvazků pedagogických pracovníků) a ke schválenému učebnímu plánu (výuka cizího jazyka - integrovat IV. a V. ročník), v organizaci výuky využít školní družinu v ranních nebo závěrečných dopoledních hodinách
- zkvalitnit školní řád v souladu s podmínkami školy, právními předpisy a metodickými pokyny MŠMT ČR.

Doporučení zřizovateli a školskému úřadu:

- podpora vybavení školy počítačovou technikou, moderní audiovizuální technikou a odběru odborných časopisů.

Datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Dana Hanzelková

Dana Hanzelková v.r.

V Praze dne 19. dubna 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 21. 4. 2000

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

Mgr. Danuše Landsgesellová

D. Landsgesellová v.r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Nymburk	2000-05-15	035 173/00-2084
Zřizovatel Obec Kostelní Lhota	2000-05-15	035 174/00-2084

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány